

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

Doamnei Julieta Aurelia Gîrbacea
Director General
Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov
Str. Iuliu Maniu nr. 6
Municipiul Brașov, Județul Brașov
Fax: 0268411124; E-mail: office@dgaspcbv.ro

RECOMANDARE

NR. 90 ..... DIN ..... 15 JUN 2022 .....

Referitoare la respectarea art. 49 din Constituția României privind protecția copiilor și a tinerilor

Avocatul Poporului prin Biroul Teritorial Brașov, conform Dosarului nr. 260/14.03.2022, s-a sesizat din oficiu în cazul minorei gravide beneficiară a sistemului de protecție specială – plasament la Centrul de plasament „Casa Ioana” Rupea din județul Brașov.

În legătură cu acest caz, în temeiul dispozițiilor art. 16 și art. 25 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, coroborat cu art. 6 alin. (1) lit. h) și art. 27 alin. (1) din Regulamentul din 18 octombrie 2019 de organizare și funcționare a instituției Avocatul Poporului, aprobat prin Ordinul Avocatului Poporului nr. 153 din 18 octombrie 2019, reprezentanții Avocatului Copilului au efectuat o anchetă la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov.

În urma anchetei efectuate la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, pe baza discuțiilor purtate cu doamna Julieta Aurelia Gîrbacea -Director General al DGASPC Brașov, cu domnul ..... – Director General Adjunct al DGASPC Brașov, respectiv cu doamna ..... – Managerul de caz al minorei și conform documentului *Procedura operațională privind promovarea relațiilor socio-familiale* (ediția 1, revizia 0, data 19.12.2019) pus la dispoziția instituției noastre rezultă următoarele:

- 1. Motivul instituționalizării:** minora beneficiază de măsură de protecție specială – plasament, din anul 2017. ...., pe fondul lipsei de supraveghere părintească, înainte de instituționalizare, practica cerșetorie în zona Gării CFR din Brașov, existând suspiciuni că mama acesteia o exploata și o agresa. În Hotărârea pronunțată de instanța de judecată cu privire la instituționalizarea minorei s-a reținut printre altele faptul că la data luării măsurii de protecție în favoarea minorei, pe numele mamei exista un dosar penal pentru violență în familie și exploatare.

2. **Procedura de reintegrare a minorei în familie – finalitatea PIP:** DGASPC Braşov a formulat acţiunea civilă, în contradictoriu cu pârâta _____ având ca obiect Legea nr. 272/2004 – „reintegrarea în familie” (Dosar nr. _____). Instanţa în baza art. 29 alin. (2) din Legea nr. 272/2004 a ascultat-o pe minora prin video-call pe „Whatsapp”, în Camera de Consiliu;
3. A fost audiată şi mama minorei, numita _____, care a declarat date despre relaţia fiicei sale cu tatăl copilului, cât şi despre perioada în care fiica rămăsese însărcinată în urma raporturilor sexuale întreţinute cu un băiat. Femeia a declarat că nu ştie exact data naşterii a fiicei sale însă aceasta urmează să împlinească _____ ani, iar dacă va fi reintegrată în familia ei, ea va avea grijă de ea şi de nepot. În prezent femeia locuieşte cu soţul, nu are alţi copii şi munceşte ca zilier;
4. DGASPC Braşov a apreciat că este oportună reintegrarea minorei în familia mamei pentru ca aceasta să rămână în mediul familial şi deşi mama este neşcolarizată, minora este unicul său copil şi consideră că printr-o monitorizare corectă se poate urmări felul în care evoluează relaţia mamă copil şi că este în interesul minorei să fie reintegrată;
5. Reprezentantul Parchetului, în temeiul art. 73 din Legea nr. 272/2004 a solicitat respingerea acţiunii, considerând că nu sunt îndeplinite condiţiile privind reintegrarea minorei în familie, *având în vedere că aceasta a rămas însărcinată în perioada în care se afla învoită la mamă, iar aceasta nu prezintă garanţiile necesare reintegrării minorei în familie;*
6. Instanţa a reţinut faptul că, minora în vârstă de _____ ani, *pe fondul lipsei de supraveghere şi îndrumare din partea mamei în familia căreia era învoită în vacanţa de vară, a părăsit domiciliul mamei sale şi a ales să meargă să locuiască la o persoană pe care o cunoscuse în mediul online, iar ulterior la revenirea în centru a minorei, s-a constatat faptul că aceasta este însărcinată.* Astfel a reieşit faptul că subzistă motivul care a condus la instituţionalizarea iniţială a minorei, respectiv neglijenţa şi lipsa de implicare a mamei, întrucât pe fondul lipsei de asumare a responsabilităţilor care îi reveneau, *mama nu a reacţionat la plecarea minorei de acasă, nu a anunţat autorităţile şi doar la intervenţia reprezentanţilor reclamantei a recunoscut că minora s-ar afla la prietenul ei, undeva în judeţul Mureş, fără să comunice unde anume, respectiv fără a indica adresa exactă;*
7. Instanţa, cu referire la condiţiile de locuit ale familiei biologice, a reţinut că acestea nu sunt de natură să îi asigure minorei şi copilului acesteia care urmează să se nască, un trai decent;
8. Instanţa, în baza art. 73 alin. (3) şi (4) din Legea nr. 272/2004, republicată, a respins cererea de reintegrare în familie a minorei !
9. Managerul de caz al minorei a solicitat Serviciului Juridic Contencios (adresa nr. 18191/07.03.2022) de la DGASPC Braşov promovarea unei căi de atac împotriva Sentinţei civile motivând cu următoarele:
  - Relaţia de ataşament dintre _____ şi mama ei este foarte puternică, acestea comunică aproape zilnic prin intermediul telefonului şi al reţelelor de socializare;
  - Atât mama minorei cât şi aceasta, şi-au dorit reintegrarea în familie, înainte de starea de graviditate a _____ şi acestea îşi doresc să păstreze copilul şi să îl crească împreună, în comunităţile de _____, fiind un fapt comun ca fetele să aibă copii la o vârstă fragedă;

- Deși a fost consiliată de nenumărate ori, la momentul audierii, s-a inhibat în fața autorității instanței și nu a reușit să își exprime adecvat dorința de a merge acasă;
- În ceea ce privește situația locativă, locuința este racordată la curent electric, iar apa provine de la robinetul din curte, situație des întâlnită în localitatea Apața. Chiar dacă locuința este compusă dintr-o singură cameră, aceasta este spațioasă, mobilată adecvat, curată și încălzită corespunzător, aspecte constatate la fiecare vizită neanunțată;
10. DGASPC Brașov a înaintat Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov apelul împotriva Sentinței civile nr. _____ a Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov;
11. Potrivit portalului Tribunalului pentru Minori și Familie Brașov, pe numele mamei minorei există o cerere înregistrată în data de 26.05.2022 având ca obiect reintegrarea minorei în familie.

Concluzii pe scurt:

1. _____ a fost învoită de mama sa pentru a petrece perioada de vacanță de vară la domiciliul femeii și împreună cu aceasta (cererea aprobată de către DGASPC Brașov având în vedere dispozițiile art. 17 din Legea nr. 272/2004, republicată);
2. Potrivit Ordinului nr. 25/2019 din 3 ianuarie 2019 privind aprobarea standardelor minime de calitate pentru serviciile sociale de tip rezidențial destinate copiilor din sistemul de protecție specială: „Centrul desfășoară acțiuni de promovare și de facilitare a menținerii legăturii/relațiilor între copii și părinți și/sau alte persoane față de care copiii au dezvoltat relații de atașament. Procedura privind promovarea și menținerea relațiilor cu părinții și/sau alte persoane față de care copiii au dezvoltat relații de atașament, denumită în continuare Procedura de promovare a relațiilor socio-familiale, cuprinde informații referitoare la persoanele din exteriorul serviciului cu care copiii interacționează, modalitățile concrete privind menținerea contactului, condițiile de aprobare a învoirii copilului pentru vizite în afara centrului, modul de organizare și desfășurare a vizitelor primite de copii în cadrul centrului, precum și regulile ce trebuie urmate, astfel încât să nu fie aduse atingeri interesului superior al copilului, iar drepturile acestuia să fie respectate. Procedura menționează totodată și tipurile de restricții care pot fi aplicate în relația copilului cu persoane din afara centrului, precum și modul în care sunt ele reflectate în planul individualizat de protecție. *Urmare a acestui fapt, copilul învoit de către un membru al familiei din care provine și din care a fost preluat și instituționalizat în sistemul de protecție specială (în cazul respectiv pentru neglijență, abuz și pentru suspiciune de exploatare la cerșetorie), în baza declarației scrise date de persoana respectivă, minora a fost învoită cu acordul și cu răspunderea solicitantului cererii, al mamei;*
3. Ținând cont de finalitatea PIP-ului, dar și de motivul pentru care minora a fost instituționalizată, îmbunătățirea situației mamei, atât materiale și morale și urmărirea progreselor făcute în acest sens pot fi singurele garanții pe care DGASPC Brașov împreună cu reprezentanții DAS/SPAS din cadrul primăriei în circumscripția teritorială mama minorei își are domiciliul, și le pot asuma;

4. Cu toate că există o asumare scrisă din partea mamei de a îngriji și de a se ocupa de fiică în perioada în care aceasta se află învoită la domiciliul ei, aceasta nu reprezintă în fapt o garanție suficientă pentru protejarea drepturilor minorei;
5. Învoiri în familie pe perioada vacanțelor școlare/sărbători/sfârșit de săptămână¹: în cazurile în care nu există restricții în PIP, copilul din SR poate fi învoit în familia naturală/lărgită etc., în vacanțele școlare sau la sfârșit de săptămână în vederea facilitării reintegrării/instituirii plasamentului familial/încredințării în vederea adopției. Învoirea se face atunci când copilul este admis de mai mult de o lună în Centru, iar perioada învoirii nu poate depăși 3 luni (3 luni doar în vacanța de vară, în rest se ține programa școlară);
6. Cererea învoirii poate fi aprobată sau respinsă de către managerul de caz/șeful serviciului de tip rezidențial. În vederea deciderii asupra cererii trebuie avute în vedere mai multe aspecte: obiectivele stabilite în PIP+PIS, relația copil-persoana solicitantă și frecvența legăturilor, propunerea managerului de caz și a membrilor echipei pluridisciplinare, documente justificative (în cazuri excepționale și la solicitările noi, responsabilul de caz din cadrul serviciului de tip rezidențial/managerul de caz se deplasează la domiciliul familiei sau solicită efectuarea unei anchete sociale de către primăria domiciliului. Totodată, în vederea deciderii asupra cererii de învoire se ține cont de opinia copilului și de acordul reprezentantului legal al acestuia;
7. După aprobarea cererii de învoire, persoana solicitantă este informată despre obligațiile pe perioada învoirii – responsabilitatea de a îngriji copilul, respectarea perioadei de învoire, după caz administrarea de medicamente, anunțarea problemelor apărute pe perioada învoirii și se semnează Angajamentul. Pe baza acestor documente, instructorul de educație semnează biletul de voie și angajamentul – învoire;
8. Responsabilul de caz monitorizează copilul pe perioada învoirii prin deplasări la domiciliu/convorbiri telefonice/sprîjiñul Primăriei. După reîntoarcerea copilului în serviciul rezidențial, responsabilul de caz/persoana de referință discută cu acesta despre evenimentele petrecute în familie iar informațiile sunt consemnate în fișa de observație la revenirea din familie, atașată la dosarul social al copilului.

Având în vedere faptul că:

- minora în perioada vacanței de vară petrecută în anul 2021 la mama sa biologică, a rămas însărcinată, deși conform *Procedurii Operaționale privind promovarea relațiilor socio-familiale* sunt prevăzute măsurile necesare în vederea monitorizării perioadei petrecute de un beneficiar a măsurii de protecție specială la familia/rude/persoane apropiate, cât și faptul că
- aceste verificări au fost efectuate de către managerul de caz al minorei;
- în scopul prevenirii încălcării drepturilor copiilor de către persoanele în grija cărora se află în perioada învoirii lor;

---

¹ Procedura operațională privind promovarea relațiilor socio-familiale (ediția 1, revizia 0, data 19.12.2019)

În temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (1) lit. f), art. 15 alin. (2), art. 24 și art. 26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, Doamna JULIETA AURELIA GÎRBACEA, în exercitarea prerogativelor conferite de prevederile legale în vigoare, va dispune măsurile necesare pentru:

1. Revizuirea Procedurii Operaționale privind promovarea relațiilor socio-familiale cu privire la responsabilizarea părintelui/apartinătorului/rudelor copilului, care dorește învoirea minorului, beneficiar al măsurii de protecție specială;
2. Modificarea și/sau completarea documentului intitulat Angajament cu mențiunea răspunderii penale, infracțiunea prevăzută și pedepsită de art. 197 Cod penal în cazul părintelui/persoanei care este titularul cererii de învoire și care își asumă răspunderea pentru copil pentru perioada în care acesta se va afla în grija ei.

Directorul General al Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Brașov, va informa Avocatul Poporului – Biroul Teritorial Brașov, în termen de 30 de zile de la primirea prezentei, cu privire la însușirea Recomandării și cu privire la măsurile dispuse.

AVOCATUL POPORULUI,

RENATE WEBER

București, 14 iunie 2022

